

Ytringsfrihed er ytringsfrihed, og alle bør være lige for loven – uanset etnicitet. Så når Politiken-segmentet begræder racismeanklagerne mod Yahya Hassan, så bør de altså på samme måde begræde tilsvarende anklager mod for eksempel Lars Hedegaard.

SIMON EMIL AMMITZBØLL, MF OG POLITISK ORDFØRER FOR LIBERAL ALLIANCE, I POLITIKEN

12 | Debat

leder

Kløften i Kijev vokser og vokser

Dialog kommer kun, hvis Ukraines regering rykker sig hurtigt

Op mod 58 udenrigsministre fra Organisationen for Sikkerhed og Samarbejde i Europa, OSCE, samles i dag og i morgen i Kijev. Det sker på et tidspunkt, hvor den ukrainske hovedstad præges af demonstrationer og til tider voldelige sammenstød og angivelig overdreven brug af magt fra politiets side. Blandt andet er kampklædte betjente ifølge OSCE's særlige repræsentant i mediesager, Dunja Mijatovic, målrettet gået løs på journalister, der ville dække demonstrationerne. Over 40 journalister er ifølge OSCE blevet angrebet og skadet på den konto.

Det særligt spegede ved den situation er, at Ukraine i øjeblikket har formandskabet for OSCE (og derfor også værtskabet for udenrigsministermødet). Ukraine står altså i spidsen for denne gruppe af lande, der i erklæringer har skrevet under på, at de respekterer forsamlings- og ytringsfriheden, samtidig med at kritikken hagler ned over myndighedernes reaktion på protesterne. Begivenhederne står samtidig i modsætning til det ukrainske formandskabs bebudede prioriteter, da man overtog formandskabet i januar: menneskerettigheder, pressefrihed og konfliktløsning.

Modsetninger mellem ord og handling har også præget den ukrainske regering i det spørgsmål, der er årsagen til de store demonstrationer, nemlig den længe ventede handels- og associeringsaftale med EU, som præsident Viktor Janukovitj alligevel ikke ville underskrive i fredags på et EU-topmøde i Vilnius i Litauen. Oppositionen og titusindvis af demonstranter fra civilsamfundet er rasende på regeringen, herunder også premierminister Mykola Asarov, som har forklaret, at man af økonomiske grunde har valgt at søge et tættere samarbejde med Rusland. De protesterende er rasende over, at den europæiske integration dermed lider et enormt tilbageslag. Asarov siger nu, at regeringen er parat til en dialog med repræsentanter fra de protesterende og oppositionens partier, men at den kræver, at demonstranterne afslutter blokaden af regeringsbygninger og lader være med at forhindre ansatte i den statslige administration i at arbejde.

Der er ingen tvivl om, at det ville være godt, hvis det kom til en dialog mellem regering og opposition, men man må samtidig sige, at denne dialog er svær at se for sig lige nu. For det første stoler oppositionen meget lidt på regeringen, ikke mindst på grund af den lange liste med eksempler på modstrid mellem ord og handling i tidens løb. For det andet har præsident Janukovitj hidtil ikke udvist det format, som en ægte demokrat bør udvise: at respektere politiske modstandere og tage højde for den store del af ukrainerne, der ønsker en europæisk fremtid. Derfor må der flere initiativer til fra regeringens side, hvis en dialog skal etableres. Og det haster.

brun

fra debatten på kristendom.dk

Juleevangeliet er rodet og beskidt med Maria, der føder et barn, som ikke er Josefs, og i en stald, hvor risikoen for en underlivsbetændelse er rimelig stor. Det er vores gudsfor-

tælling, og jeg behøver ikke at nævne, hvordan det sidenhen gik Guds søn. Juleevangeliet er ikke smukt.

KRISTINE STRICKER HESTBECH, SOGNEPRÆST

SÅDAN SKRIVER DU TIL AVISEN

Kronikker: højst 7500 anslag inklusive mellemrum.
Kommentarer: højst 3500 anslag inklusive mellemrum.
Læserbreve: højst 900 anslag inklusive mellemrum.

Alle indlæg forsynes med navn, adresse og stilling. Medsend gerne portrætfoto. Indlæg, der sendes til Kristeligt Dagblad, må ikke sendes til andre aviser. Kronik- og debatredaktionen forbeholder sig ret til at redigere og forkorte i indlæg. Efter at et indlæg har været bragt i Kristeligt Dagblad, er det alene avisen, der har retten til at publicere det på sociale medier og andre steder på internettet. Alt stof, der bringes i avisen, arkiveres i elektroniske arkiver, herunder Infomedia, og publiceres på avisens egen hjemmeside kristeligt-dagblad.dk

Kommentarer og læserbreve til: debat@k.dk. Kronikker til: kronik@k.dk eller send til: [Kristeligt Dagblad, Vimmelskaftet 47, 1161 København K.](mailto:Kristeligt_Dagblad_Vimmelskaftet_47,1161_Koebenhavn_K)

Aborteret mening. Valg af terminologi afspejler menneskesyn

AF JACOB BIRKLER

PROVOKERET ABORT er lidt af en evergreen i den etiske debat. Men ofte taler vi forbi hinanden, alene fordi der anvendes vidt forskellige begreber i den ofte polære debat.

Sproget spiller en afgørende rolle i debatten, hvor sproget skaber holdninger, og holdninger skaber sprog. Sproget er således ikke blot et spørgsmål om kommunikation, men også om begreber, der virker forførende og holdningsskabende.

Alene fagtermer rummer en underforstået holdning. Det er for eksempel lettere at skille sig af med en zygote end et fosteranlæg.

Selvom der eksisterer endelige kliniske fagtermer, er der ingen, som kan patentere begrebsdannelsen i den offentlige debat.

Fostret omtales som liv, (lille) menneskeliv, anlæg til menneskeliv, menneskekem, barn, ufødt barn, menneske og så videre.

Her er det særligt vigtigt at fokusere på begreberne "foster", "barn" og "menneske". Dette skyldes ikke mindst, at synet på fostret, barnet og mennesket sædvanligvis er meget forskelligt.

Børn må under ingen om-

stændigheder forulempes, hvilket i manges øjne ikke gælder fostret. Grænsen mellem foster og barn kan fastsættes juridisk og klinisk, men i debatten vil grænsen ofte ligge i øjnene, der ser. Det har med andre ord at gøre med vores menneskesyn og ikke mindst spørgsmålet om, hvornår der er tale om et menneske.

Endnu flere begreber anvendes om selve indgrebet. Betinget af holdningsmæssigt ståsted omtales indgrebet som en provokeret abort, graviditetstab, svangerskabsafbrydelse, misfødsel, men også som fosterdrab, fosterfordrivelse eller fosteruddrivelse.

Med sidstnævnte eksempler har vi gode eksempler på den måde, hvorpå begreber i sig selv kan rykke debatten. Disse begreber viser hen til forskelligt meningsindhold. Kobles abort med drab og mord, er der eksempelvis åbnet for associationer til historiens mange folkedrab.

Anvendes drab som udtryk, vil man kunne sidestille det med andre drab, hvorfor abortmodstandere ofte løbende opregner, hvor mange aborter der foretages nationalt såvel som globalt.

Desuden kan sammenkoblingen med begreberne mord og drab skabe sammenhæng mellem abortdebatten og debatterne om dødsstraf og i

Hvad enten kvinden vælger abort eller ej, bør det medtænkes, at der er liv, der skal leves bagefter.

hvoefter det "destrueres", men det "dræbes" ikke. Netop ved livets begyndelse finder mennesket sig be- grebsligt mellem krop og ting. Selve relationen mellem kvinde og foster kan også sprogliggøres på mangfoldig vis. På den ene side kan der tales om kvindens krop, hvorefter der hurtigt sluttes til kvindens rettigheder.

Omvendt kan der tales om barnet, der er på besøg i kvindens krop, eller barnet som aborttruet, hvilket hurtigt kan virke retfærdighedsskabende for det ufødte barn. For nylig kunne man i USA se store bannerreklamer på husgavle i New York, hvor der stod, at det farligste sted at opholde sig for en sort amerikaner var i livmoderen på en kvinde. Præmissen for denne sætning er ikke blot adskillelsen mellem kvinde og foster/barn, hvor kvindens livmoder ansues som et midlertidigt opholdssted. Samtidig sidestiller sætningen det ufødte foster/barn med det fødte barn, og ikke mindst er der en sidestilling mellem drabstal og aborttal i USA.

I den modsatte lejr har flere aborttilhængere påpeget, at der ikke er tale om "drab", men om en "separation" af fostret fra moderen. Selve indgrebet er derfor "blot" en adskillelse, der også finder sted ved fødslen. I dette tilfælde vil indgrebet dog med-

VI KAN GODT tale om "sæd-dræbende" creme, men taler sjældent om at dræbe et befrugtet æg. Sædbanker har sæd deponeret i flere år,

men ikke i en anden.

"Nu må EU-lederne mande sig op – og stå sammen om afvisningen af den Putinske model, og i forsvaret for de idealer, der ligger til grund for den europæiske integration i vores del af Europa."

UFFE ELLEMANN-JENSEN (V), TIDLIGERE UDENRIGSMINISTER, I BERLINGSKE

Ureflekteret kildebrug. Dansk presse burde være mere påpasselig i sine valg

AF KLAUS B. BÆRENSEN

KRISTELIGT DAGBLAD bragte den 21. november på forsiden en artikel med overskriften "Forskere kræver hårdere domme for fusk".

I artiklen blev jeg taget til indtægt for krav om hårdere straffe til folk, som er dømt for fusk i UUVU (Udvalgene vedrørende Videnskabelig Uredelighed, red.), samt indskrænkning af fuskdomte forskeres ytringsfrihed i strid med menneskerettighederne.

Dette er imidlertid forkert, og redaktionen på Kristeligt Dagblad har efterfølgende trukket dem tilbage (den 23. november) og over for mig beklaget, at disse fejl blev bragt.

Jeg er ikke tilhænger af hårdere domme i UUVU for fusk, og jeg har aldrig udtalt mig om, at fuskdomte forskeres ytringsfrihed skulle begrænses.

Jeg har derimod kritiseret journalister for ureflektet henvisning til Helmut Nyborg som ekspert i intelligens i to konkrete tilfælde ("Kampen om de klogeste i verden" i Information den 7. juni 2013, og "Skjult intelligensreserve blandt socialt udsatte" i Kristeligt Dagblad den 22. oktober 2013, idet jeg mener, at hans autoritet inden for dette felt er undergrævet af de to sager om hans intelligensforsk-

ning, som UUVU har behandlet.

I den første sag havde rektor for Aarhus Universitet den 14. juni 2006 efter indstilling fra et internationalt ekspertudvalg fastslået, at en artikel af Nyborg enten var massivt inkompetent eller uredelig, og at dens konklusioner var uholdbare, hvilket førte til suspension.

Denne afgørelse indbragte Nyborg for UUVU, som den 4. juli 2007 udtalte kritik af artiklen, samt at det ikke med sikkerhed kunne fastslås, at artiklens resultater var fremstillet med bevidst hensigt om at snyde, hvorfor der ikke blev afsagt kendelse om uredelighed.

I den anden sag (afgjort den 28. oktober 2013) fandt man, at svindelen var begået bevidst, og der blev derfor afsagt kendelse om uredelighed sammen med en henstilling om at trække den pågældende artikel tilbage.

BRUGEN AF NYBORG som ekspert i intelligens forekommer mig sammenlignelig med brugen af for eksempel Stein Bagger som ekspert i principper for regnskabsføring i private firmaer eller Heinrich Himmler som ekspert vedrørende måder at omgås jøder. I begge tilfælde er der tale om personer, der som bekendt ved meget om emnet. Men det betyder imidlertid ikke, at deres synspunkter kan tillæg-

ges nogen relevant autoritet.

Nogle tænker måske, at det er at gå for vidt at henvise til nazisten Himmler i denne sammenhæng. Det er det desværre ikke, idet Nyborg gentagne gange er set forbundet med højrenationalistiske kredse, blandt andre det danske nazistparti, og han har i en artikel fra 2011 beklaget sig over, at eugenik, som i 1930'erne og 1940'erne dannede baggrund for den nazistiske racelære og de praktiske foranstaltninger til etnisk udrensning, faldt i unåde efter Anden Verdenskrig samt udtrykt ønske om, at eugenikkens synspunkter bliver genoptaget.

Artiklen blev bragt i et tidsskrift, som blandt sine ophavsmænd havde Otmar von Verschuer, der var Josef Menges foresatte og kollega i Auschwitz.

Ekstra Bladet berettede den 3. juni 2011 om, at Nyborg var taler ved et årsmøde for holo-caustbenægtere. På et billede fra den anledning poserer han sammen med den danske nazist Daniel Carlsen, en amerikansk naaziideolog og en leder fra det nazistiske Svenskarnas Parti.

I Information blev Nyborg den 28. august 2006 citeret for en udtalelse om, at de dårligst begavede danskere skulle betales for at lade sig sterilisere.

Han har offentligt støttet en påstand om, at den hvide race intelligensmæssigt er den

Nogle tænker måske, at det er at gå for vidt at henvise til nazisten Himmler i denne sammenhæng. Det er det desværre ikke, idet Nyborg gentagne gange er set forbundet med højrenationalistiske kredse, blandt andre det danske nazistparti.

føre, at livet stopper. Men ethvert kejsersnit er også en adskillelse og kunne derfor også kategoriseres som en abort, hvilket kan virke lidt meningsforstyrrende.

Begrebet "svangerskabsafbrydelse", der er den juridiske og kliniske term, kan også problematiseres, idet begrebet også kunne omfatte en spontan abort. Dette kan man omgå ved at benævne indgrebet "intenderet svangerskabsafbrydelse".

Vi må således acceptere, at begreber om provokeret abort hverken er meningsneutralt eller entydigt refererende. Som den måske vigtigste pointe må vi ikke glemme, at begreber ikke blot griber ind i en debat, for her at vække holdninger, tanker og følelser. Begreber griber også ind i mange kvinders liv. Kvinder, der måske går med tanker om provokeret abort.

Tales der om drab og mord, kan man hurtigt placere kvinder i gruppen blandt mordere og drabsmænd. Livmoderen bliver en nøje udvalgt slagmark, hvor slaget skal udkæmpes. Hvad enten kvinden vælger abort eller ej, bør det medtænkes, at der er liv, der skal leves bagefter.

Jacob Birkler er lektor, ph.d. og formand for Det Etske Råd

ordet

"Jeg hjertets dør vil åbne dig, o Jesus, drag dog ind til mig! Ja, ved din nåde lad det ske, at jeg din kærlighed må se!

Salmebogen nr. 84, vers 6.

For ikke længe siden så jeg den franske film "Brøndgraverens datter" af Daniel Auteuil, som bygger på Marcel Pagnols film fra 1940 af samme navn.

Brøndgraveren Pascal er fattig på mammon, han finder sig i samfundets nedre lag, men han er rig på børn. Fem piger har han, og han elsker dem over alt på jorden.

Men han er også en hård mand, hærdet af skæbnen og et kuende arbejde. Så da hans ældste datter, Patricia, bliver gravid med Jacques, der kommer fra et helt andet socialt lag, og som åbenbart ikke vil vide af pigebarnt, sender brøndgraveren datteren bort, så hun kan føde sit barn i dølgsmål.

Patricia føder et lille drengebarn og tager sig af det, så godt hun kan. Det kommer længe efter brøndgraveren for øre, at han er blevet bedstefar, og at drengen har fået hans efternavn.

Nu opsøger han datteren, som han ikke har set, siden han forviste hende fra hjemmet. Den gamle brøndgraver har bestemt sig for at gøre sig hård og muligvis bortadoptere drengen, men han vil nu lige se den lille først.

Og dér ligger drengen i vuggen og sender den gamle brøndgraver det mest troskyldige smil. Da smelter brøndgraverens hjerte, det smil kan han simpelthen ikke stå for. Med ét åbnes der en hjertets dør med nye erkendelser og med andre løsninger end den hårde.

Ja, vi kender det. Der er mennesker omkring os, der, uden at de selv ved af det, lyser op, tænder lys. Det kan være barnet, der bærer den største tillid og forventning ud i dagen. Det kan være den gamle, som jævnt og ligetil vidner om en dyb tillid og forventning til livet, skønt dagene synes talte.

De er der lige omkring os, de tænder lys og bærer blus med og til glæde. Det handler om at have blik for dem og det og erkende, at den tro, som åbner hjertets dør, ikke kommer af tørre, teologiske termer. Nej, den udspringer af dagligdags erfaringer af, at i levet liv blev Gud i Kristus menneske.

Ole Juul

teologisk tanke

Søren Kierkegaard (1813-1855) i "Kjerlighedens Gjerninger", 1847:

"Enhver af os er Menneske og saa igen det Forskjellige, han særligen er; men det at være Menneske er Grundbestemelsen. Ingen maa i den Grad forsee sig på Forskjelligheden, at han, feigt eller overmodigt, glemmer, at han er Menneske, intet Menneske er ved sin særlige Forskjellighed en Undtagelse fra det at være Menneske, men er Menneske og saa det han særligen er."

Klaus B. Bærentsen er lektor og ph.d. ved Psykologisk Institut på Aarhus Universitet